

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/61/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512200798
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3512200798.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO 35724803, zastúpeného: E. C., s.r.o., so sídlom K., X. X proti odporcovi: Q. G., bytom A. E., M. R. Z. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: A. J. U., so sídlom K., Y. 9, T.: XX XXX XXX, zastúpenému advokátskou kanceláriou I. L., A., o zaplatenie 60,28 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 17. októbra 2012, č.k. 6C/127/2012-54, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 19,33 Eur na účet Q. kancelárie I. L., A. K., vedený v E. banka, a.s., č. XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa vo výroku I. konanie zastavil, vo výroku III. odporcovi náhradu trov konania nepriznal, vo výroku II. navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 9,87 Eur, vo výroku IV. uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 58,15 Eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom, doručeným súdu dňa 26.01.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 60,28 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 57,54 Eur od 13.12.2006 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.04.2012 vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu Spotrebiteľské združenie U., ktorý vzniesol námietku premlčania a uplatnil trovy konania. Podaním, doručeným súdu dňa 20.08.2012 zobral navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť, pričom navrhol, aby súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Žiadal o vrátenie súdneho poplatku. Uviedol, že konanie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a ne hospodárne. Namietal prípadné priznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi i naplnenie podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie právneho zastúpenia, keď právny zástupca vedľajšieho účastníka sa s obsahom spisového materiálu ešte neoboznámil. Uviedol, že nevidí význam v právnom zastúpení združenia na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Okrem ďalších skutočností poukázal na skutočnosť, že vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného právneho zástupcu. Vyslovil názor, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie konania pomoc advokáta, ktorého splnomocní na zastupovanie v tisíckach sporov, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. Súd konanie v zmysle § 96 ods. 1 - 3 O.s.p. s poukazom na dispozičné oprávnenie navrhovateľa v predmetnom konaní zastavil. K späťvzatiu návrhu nebol potrebný súhlas

odporcu, vychádzajúc z ustanovenia § 96 ods. 3 O.s.p. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p, nakoľko navrhovateľ vzal svoj návrh späť bez zavinenia odporcu, a teda z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania. Na základe vyššie uvedeného by patrila náhrada trov konania odporcovi vo výške, ktoré v konaní účelne vynaložil na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva, avšak, nakoľko si odporca trovy konania neuplatnil, resp. mu žiadne trovy konania nevznikli, súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V právnej veci, týkajúcej sa spotrebiteľského sporu, má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať "právny záujem na jeho výsledku", pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa, mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. O trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal mu náhradu trov konania vo výške 58,15 Eur. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu súd považoval za účelne vynaložené trovy, ktoré sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Je zrejmé, že vedľajší účastník na strane odporcu právne kvalifikovane vzniesol námietku premlčania, keď navrhovateľ podaným návrhom zo dňa 26.01.2012 sa domáhal zaplata sumy vo výške 60,28 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 58,15 Eur, a to za 2 úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie zo dňa 13.08.2012) á 16,60 Eur + 2 x režijný paušál po á 7,63 Eur + 20% DPH (9,69 Eur), v súvislosti s vyššie uvedenými úkonmi v zmysle § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 15, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tarifná hodnota je vo výške 89,63 Eur, ktorá pozostáva z istiny 60,28 Eur a sumy 29,35 Eur (úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 57,54 Eur od 13.12.2009 do 25.4.2012, t.j. ku dňu začatia poskytovania právnych služieb podľa § 10 ods. 2 Vyhl. č. 655/2004 Z. z.). Jeden úkon právnej služby je tak 16,60 Eur a režijný paušál je vo výške 7,63 Eur. Podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie vrátane odvolania a dovolania odmietlo, alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz alebo rozkaz na plnenie. Ak sa návrh na začatie konania o rozvode manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnom stupni súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní o preskúmaní rozhodnutia orgánu verejnej správy sa poplatok vráti, ak sa návrh na začatie konania vzal späť pred prejednaním veci, alebo ak bolo konanie zastavené z dôvodu, že účastník nebol v konaní riadne zastúpený. Okrem poplatku v rozvodovom konaní a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1 %, najmenej však 6,63 Eur. Ak sa návrh vzal späť pred zaplatením poplatku, poplatok sa nevyrubuje. V danom prípade zaplatil navrhovateľ súdny poplatok vo výške 16,50 Eur. Vzhľadom k tomu, že k späťvzatiu návrhu došlo pred prvým pojednávaním, má dôjsť k vráteniu súdneho poplatku vo výške 9,87 Eur (t.j. kráteného o 6,63 % Eur). Poplatok bude vrátený príslušným daňovým úradom.

Proti tomuto uzneseniu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania 19,12 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Zastával názor, že takýto vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc v súdnom konaní, pričom združenie má možnosť podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co 26/2012 ako aj sp. zn. 3Cbo/259/2011, ktorý v obdobných veciach nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č.

384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru došiel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co 91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o. i. z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.16Co 100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/40/2012, mal za to, že ustanovenia Charty základných práva EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Z uvedených dôvodov právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetom konaní považoval za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že v danom prípade neexistuje dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval v konaní na podporu odporcu, pričom odporca vďaka vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka bol v konaní v celom rozsahu úspešný. Súd preto správne rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a to vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník, stojaci v konaní na strane odporcu, mal vo veci plný úspech. Považoval za nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania bolo uplatnenie námietky premlčania, a zároveň za nepochybné, že navrhovateľ sa od počiatku konania spoliehal na právnu negramotnosť spotrebiteľov, a neúspech v konaní mu privodilo až vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. Vzhľadom na skutočnosť, že na strane odporcu vystupoval vedľajší účastník, ktorý podľa ust. § 93 ods. 4 O.s.p. má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právnym zástupcom, súd správne priznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania. Stanovisko navrhovateľa, popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, považoval za účelové a zjavne nesprávne. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zahŕňajúceho, okrem iného, aj tzv. princíp rovnosti zbraní. Vedľajšiemu účastníkovi tak nie je možné odoprieť dať sa zastúpiť advokátom, čo je vyjadrené aj vo viacerých rozhodnutiach krajských súdov. Ďalej poukázal aj na to, že v konaní neexistuje dôvod na aplikáciu § 150 O.s.p., ktorá aplikácia by bola možná naopak v prípade, ak by bol v konaní úspešný navrhovateľ, a odporca ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové, či sociálne pomery nebol zviazaný súdom na náhradu trov konania. Vzhľadom na uvedené, v prípade, ak by sa odvolací súd stotožnil s názorom navrhovateľa, žiadal, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie, vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa. Navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 19,92 Eur.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi) podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p., a došiel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.). Ak však súd zastavuje konanie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania zisťuje, či niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zastavenie konania po späťvzatí návrhu, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom návrh bol podaný dôvodne, zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania. Dôvodnosť návrhu sa posudzuje procesne. Nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu, ale to, či odporca splní to, čoho sa navrhovateľ domáha, a len preto navrhovateľ vezme návrh späť. Zavinenie navrhovateľa zase môže spočívať v tom, že podal návrh napríklad napriek tomu, že dlh bol splnený, a túto skutočnosť nezistil pred podaním návrhu, alebo v tom, že návrh vzal späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa návrhom domáhal, prípadne z iných dôvodov.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplataenia istiny v sume 60,28 Eur s príslušenstvom. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 20.08.2012, vzal navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť bez bližšieho odôvodnenia a žiadal konanie zastaviť. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že dôvodom zastavenia konania voči odporcovi bolo späťvzatie návrhu, pričom navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť bez toho, že by odporca splnil to, čoho sa podaným návrhom voči nemu domáhal. Preto v zmysle ust. § 146 ods. 2 vetá prvá O.s.p. je navrhovateľ povinný nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Odporcovi preukázateľne žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich súd prvého stupňa nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 7 O.s.p. /správne však malo byť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p./ tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 58,15 Eur. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa stotožňuje s tým, že náhrada trov konania patrí vedľajšiemu účastníkovi podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2. V danej veci vedľajší účastník vstúpil do konania v záujme ochrany spotrebiteľa - odporcu. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, jeho právny zástupca zastúpenie riadne prevzal a zaslal súdu písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom vzniesol námietku premlčania, preto nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevzhladol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p., ako to v odvolaní navrhol navrhovateľ.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 58,15 Eur, predstavujúca uplatnené trovy prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na 1/2-icu základnej sadzby, t.j. 8,30 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu, režijný paušál za rok 2013 vo výške 7,81 eur a 20 % DPH z odmeny a náhrad, t.j. 3,22 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.